

Lange termijn resultaten van Nico-Wolter-Therapie (NWT) op fysieke en mentale conditie, kwaliteit van leven en arbeidsparticipatie

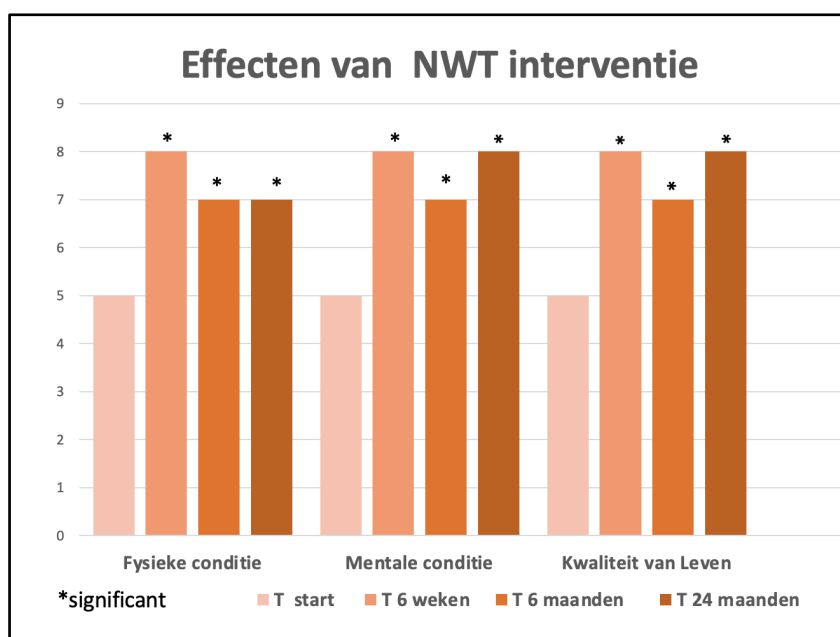
Achtergrond: De Nico-Wolter-Therapie (NWT) bestaat uit een 4-6 weken durende, fulltime multidisciplinaire interventie gericht op fysieke en mentale rehabilitatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (zonder werk, afhankelijk van uitkering) met als doel om arbeidsfit te worden en (weer) aan het werk te gaan. De NWT vindt plaats in kleine groepen van 8-10 deelnemers. In Nederland hebben van 2022 tot 2026 in totaal 150 personen deelgenomen aan deze multidisciplinaire, intensieve interventie. Deelnemers werden verwezen door de gemeenten Kerkrade, Heerlen en Venlo (samen 90%) en door bedrijven (10%). De groep van 150 deelnemers bestond uit 73 vrouwen en 77 mannen, gemiddelde leeftijd 44 jaar (range 19-64 jaar). Co-morbiditeit (fysieke en/of mentale aandoeningen) was frequent aanwezig: bij 78% van de deelnemers versus 50% in de Nederlandse bevolking, op leeftijd gematched. NWT vond plaats op twee locaties: het Vie-centrum te Kerkrade en het Thermaalbad te Arcen.

Methodiek: Evaluatie vond plaats middels gevalideerde vragenlijsten aan het begin van NWT, aan het einde van NWT en 6 maanden en 24 maanden na NWT. De vragen hebben betrekking op fysieke en mentale conditie, kwaliteit van leven, arbeidsfit worden en arbeidsparticipatie. Alle 150 deelnemers zijn op bovengenoemde tijdstippen benaderd voor evaluatie. Bij aanvang van NWT hadden zij hiertoe toestemming verleend. Van de 150 deelnemers zijn van 90 deelnemers gegevens tot en met 24 maanden na NWT beschikbaar.

Resultaten: De lange termijn evaluatie van NWT (24 maanden) laat zien dat de deelnemers een significante en blijvende toename hebben ervaren in lichamelijke en mentale gezondheid, in kwaliteit van leven en arbeidsparticipatie.

Fysieke en mentale conditie: deze parameters, beoordeeld op een schaal van 0 tot 10, zijn na de NWT interventie significant verbeterd en blijven stabiel hoog op 6 en 24 maanden (figuur).

Kwaliteit van Leven: ook deze parameter (schaal 0-10) is na de NWT interventie significant toegenomen en blijft stabiel hoog op 6 en 24 maanden na de interventie.

Arbeidsfitheid: Aan het einde van NWT voelde 95% van de deelnemers zich fysiek en mentaal fit en in staat om aan het werk te gaan. Dit bevestigt de effectiviteit van het programma op het gebied van fysieke en mentale rehabilitatie.

Arbeidsparticipatie: Het percentage deelnemers actief in betaald werk steeg van 0% begin NWT tot 26% op 6 maanden na NWT en tot 54% op 24 maanden na NWT (zie tabel Arbeidsparticipatie). Ter vergelijking: uitstroom naar betaald werk vanuit bijstand bedraagt gemiddeld 7% per jaar (bron: CBS en Nederlandse gemeenten, 2025). Zonder NWT zou de uitstroom naar werk na 24 maanden ongeveer 14% bedragen. De interventie heeft, in samenwerking met de gemeenten en opdrachtgevers, geleid tot een bijna 4x zo grote uitstroom uit bijstand of uitkering naar betaald werk. Bij 88 % van de deelnemers die actief zijn in betaald werk betreft het een voltijds dienstverband.

Tabel Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie	Pre NWT	Post NWT 6 maanden	Post NWT 24 maanden
Werk, betaald	0%	26%	54%
Werk, onbetaald (vrijwilligerswerk)	4%	24%	7%
Opleiding (in combinatie met werk)	0%	9%	3%
Arbeidsongeschikt, medische reden	6%	6%	3%
Geen werk	90%	30%	14%
Geen reactie bij follow-up	0%	5%	19%
Totaal aantal	N=150	N=125	N=90

Economische evaluatie: Na afloop van NWT traden deelnemers stapsgewijze weer toe tot de arbeidsmarkt. Dit heeft geleid tot het invullen van openstaande vacatures en daarmee het faciliteren van economische groei. Bij 90% van de deelnemers die succesvol zijn toegetreden tot de arbeidsmarkt vond volledige uitstroom uit de bijstand/uitkering plaats. Ook zonder NWT-interventie zou een klein deel van deze groep vanuit bijstand naar betaald werk zijn doorgestroomd. Daarom zijn in de economische evaluatie getallen meegenomen over de gemiddelde uitstroom vanuit bijstand naar betaald werk van 7% per jaar voor de bijstandspopulatie in Nederland (bron: CBS en gemeenten, 2025). Qua leeftijd en duur van de bijstandsuitkering komt de NWT groep overeen met de Nederlandse bijstandspopulatie: gemiddelde leeftijd 44 versus 46 jaar en gemiddelde duur van bijstand 6.3 versus 6.9 jaar. Een volledige bijstandsuitkering op jaarbasis bedraagt tussen de € 19.320 en € 23.460 per jaar (data oktober 2025). De kosten van een 4-6 weken durende NWT interventie bedragen op uur-basis en voor groepen van 8-10 deelnemers, €40-50 per uur per deelnemer. Uit het arbeidsparticipatie cijfer van 54%, 2 jaar na NWT in de groep van 90 deelnemers, is de NWT terugverdientijd berekend (kosten NWT-interventie versus reductie dan wel stoppen van uitkering). De terugverdientijd van de NWT investering (voor de gehele groep van n=90) bedraagt 21 maanden met correctie voor gemiddeld 7% natuurlijke jaarlijkse uitstroom van bijstand naar werk. De maatschappelijke kosten baten analyse is niet alleen gebaseerd op besparing van de uitkering, maar ook op reductie van zorgconsumptie en begeleiding en op de extra belastingen en premie opbrengsten door werkplaatsing. Bij een stabiele situatie met

duurzame werkplaatsing varieert de jaarlijkse baat per succesvol geplaatste werknemer van € 24.818 (bij laag inkomen) tot € 43.318 (bij boven modaal inkomen).

Conclusie: De multidisciplinaire NWT-interventie heeft bij Nederlandse bijstandsgerechtigden met afstand tot de arbeidsmarkt geleid tot een significante en duurzame verbetering in fysieke en mentale conditie, arbeidsfitheid en arbeidsparticipatie. De NWT is daarmee een zinvolle en kosteneffectieve multidisciplinaire interventie die helpt om te komen tot langdurige rehabilitatie en arbeidsparticipatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Samenvatting

Effecten van de NWT-interventie voor bijstandsgerechtigden:

Individueel niveau:

- Significante en duurzame toename van fysieke en mentale conditie en kwaliteit van leven
- Eind-interventie is 95% van de deelnemers arbeidsfit
- Duurzame arbeidsparticipatie bij 54% van de deelnemers

Economisch niveau:

- Optimaal benutten van het arbeidspotentieel van bijstandsgerechtigden
- Draagt bij aan het oplossen van krapte op de arbeidsmarkt
- Faciliteert economische groei
- Interventie is kosteneffectief

Maatschappij:

- Geeft haar inwoners weer regie, zelfredzaamheid, meer kwaliteit van leven en sociale en arbeid participatie
- Aanzienlijke reductie van kosten en uitgaven in het sociale domein

Ambitie:

- Bredere toepassing en uitrol van de NWT-interventie, nationaal en internationaal, waarin samenwerking met alle betrokken partijen: overheid, gemeenten, werkgevers en mensen afhankelijk van bijstand/uitkering
- Bredere toepassing van de NWT-interventie, niet alleen voor mensen in sociale domein maar ook voor mensen met chronische aandoeningen en werknemers met langdurig of recidiverend ziekte verzuim

Namens het NWT team, 20-09-2026

Prof Ad Masclee, em. hoogleraar MDL ziekten, Universiteit Maastricht, Nederland

